

Vakcína proti onemocnění COVID-19

– Spikevax (Moderna)

Informace pro vás, kterým byla nabídnuta tato vakcína

Nový koronavirus způsobuje onemocnění dýchacího ústrojí. Mnoho lidí pociťuje pouze mírné nebo vůbec žádné příznaky, jiní však mohou onemocnět velmi vážně. Těžkým průběhem nemoci, který může vést až k úmrtí, jsou nejvíce ohroženi starší lidé a lidé, kteří již trpí určitými dalšími onemocněními. Vakcína proti koronaviru chrání proti onemocnění COVID-19. Hlavním cílem je chránit lidské životy a zdraví.

Kdo by měl dostat tuto vakcínu proti onemocnění COVID-19?

- Lidem, kteří mají na základě doporučení dostat tuto vakcínu v rámci národního imunizačního programu, bude tato vakcína nabídnuta, jakmile na ně přijde řada v prioritní frontě.
- Očkování je zdarma a zcela dobrovolné. Bude nabízeno lidem žijícím v Norsku.

Jak získám přístup k očkování?

Informace o tom, komu je vakcína právě nabízena, jak je očkování zorganizováno a kdy se bude konat, najdete na webových stránkách místního obecního úřadu.

Jak se vakcína podává?

Vakcína se podává formou injekce do horní části paže. Před očkováním budete dotázáni, zda se cítíte dobře a zda jste měli v minulosti nějaké reakce na jiná očkování. Pokud jste prodělali onemocnění COVID-19 nebo jste už dříve byli očkováni vakcínou proti onemocnění COVID-19, jste těhotná žena, máte alergie, užíváte nějaké léky nebo máte jiné zdravotní obtíže, nezapomeňte o tom informovat zdravotnický personál. Řiďte se pokyny pro počet dávek a intervaly, které platí pro vaši skupinu. S tím vám může pomoci očkovací centrum. Je důležité dostat jednotlivé dávky ve stanovených intervalech. U osob, které zrovna trpí nějakým akutním onemocněním a horečkou nad 38 °C, se očkování zpravidla odkládá. Po očkování budete požádáni, abyste počkali na očkovacím místě alespoň 20 minut.

Jak tato vakcína funguje?

Vakcína obsahuje molekulu (mRNA neboli „messenger RNA“) s instrukcemi k vytvoření spike proteinu, který se nachází na povrchu koronaviru. Organismus pak vytvoří neškodné kopie tohoto spike proteinu a imunitní systém se s nimi začne učit pracovat. Díky tomu se imunitní systém naučí rozpoznávat spike proteiny koronaviru a dokáže organismus ochránit, když se virem opravdu nakazí. Molekula mRNA se v organismu rychle rozloží a nemá žádný vliv na jeho genetický materiál.

Vakcína neobsahuje samotný virus a nezpůsobuje onemocnění COVID-19. Vakcína proti onemocnění COVID-19 slouží k prevenci tohoto onemocnění. Pokud již onemocnění propuklo, vakcína je nedokáže vyléčit.

Tento druh vakcín se nyní v boji proti nakažlivým chorobám u lidí používá poprvé, technologie je však známá již delší dobu a používá se při léčbě rakoviny.

Jak je vakcína účinná?

Vakcína chrání proti onemocnění způsobenému novým koronavirem. Ochrana proti *těžkému* průběhu onemocnění je vysoká po první i druhé dávce. Pro dobrou ochranu před *nákazou* virem SARS-CoV-2 jsou nutné dvě dávky. Zatím nevíme, jak dlouho ochrana trvá. Pokud míra ochrany časem klesá, může být nezbytné přeočkování. Vakcíny nezajišťují plnou ochranu před dalším šířením nákazy. Proto je důležité i nadále dodržovat aktuální doporučení zamezující šíření tohoto viru.

Vedlejší účinky

Většina vedlejších účinků se projevuje v prvních dnech následujících po očkování. Vakcíny proti onemocnění COVID-19 mají více běžných vedlejších účinků než jiné vakcíny. Příznaky jsou většinou velmi mírné až mírné a během několika dní odezní, ale u některých naočkovaných osob mohou být příznaky závažnější. U mladších lidí se o něco závažnější vedlejší účinky projevují častěji než u starších osob.

Většina naočkovaných osob hlásí bolest a otok v místě vpichu. Mezi další běžné vedlejší účinky patří únava, bolest hlavy, bolesti svalů a kloubů, zimnice, nevolnost/zvracení, zduření a zvýšená citlivost lymfatických uzlin v podpaží a horečka. Tyto vedlejší účinky se častěji projevují po 2. dávce vakcíny.

Závažné vedlejší účinky se objevují vzácně. Mezi vzácné vedlejší účinky patří zánět srdce (myokarditida a perikarditida). Tyto vzácné vedlejší účinky se obvykle objevují po 2. dávce vakcíny a nejčastěji mezi dospívajícími a mladými lidmi. Vzácné vedlejší účinky, jako jsou závažné alergické reakce a zánět srdce, lze v případě jejich výskytu léčit. Nemůžeme vyloučit vzácné vedlejší účinky ani vedlejší účinky, které se projeví teprve za delší dobu po očkování.

Co mám dělat, když začnu pociťovat vedlejší účinky?

Jestliže pociťujete nečekané, závažné nebo dlouhodobé příznaky, obraťte se na svého lékaře nebo jiného zdravotníka a požádejte o radu a zhodnocení vašeho stavu. To platí bez ohledu na to, zda se domníváte, že je to způsobeno vakcínou, či nikoli. Zdravotníci mají povinnost hlásit veškeré závažné nebo nečekané reakce, které by podle nich mohly být způsobeny vakcínou. Můžete také sami zaslat oznámení prostřednictvím webu helsenorge.no.

Podmíněné schválení

Tato vakcína proti onemocnění COVID-19 byla testována v rozsáhlých studiích zahrnujících tisíce lidí, kteří byli vakcínou naočkováni. Studie probíhaly stejným způsobem jako u jiných vakcín, avšak zkrátila se doba pozorování. Úřady pro kontrolu léčiv udělily této vakcíně podmíněné schválení. To znamená, že je k dispozici dostatek dat, aby bylo možné dojít k závěru, že přínosy vakcíny významně převyšují její rizika, zároveň však výrobce vakcíny musí ve studiích pokračovat a průběžně poskytovat úřadům pro kontrolu léčiv data, jakmile je získá.

Kterou vakcínou jsem byl(a) naočkován(a)?

Jakmile budete naočkováni vakcínou proti onemocnění COVID-19, bude tato informace zanesena do norského registru imunizace (SYSVAK). Ke svým údajům můžete získat přístup na webu helsenorge.no.

Chcete se dozvědět více?

Obraťte se na svého lékaře nebo jiného zdravotníka nebo navštivte web Norského institutu veřejného zdraví (Folkehelseinstituttet) na adrese fhi.no/cip.